

מדריך לגוננת - מלאכות בגן הילדים: הנגרייה

2. כלים: דבק פלסטיק, נייר שיוף מספר 80, פטישים (100 גרם), קלמרות (מלחציים או כליבה) באורך 30 ס"מ, מסמרים לעץ (1.5-3 ס"מ), מקדחה ידנית וסט מקדחים, מברגים וברגים מסוגים שנים.

3. משטח עבודה יציב (שולחן, "גלגל" כבלי חשמל וכד'), בתוך הגן או בחצר.

איך עובדים?

- לפני הכל להכיר את פינת הנגרות, את הכלים שאיתם עובדים ולדבר על כללי בטיחות.
- ניתן לכל ילד חתיכת עץ, נכיר את נייר השיוף ונשייף את העצים. אפשר לעטוף קוביות בנייר שיוף ולאחוז בהן או ליצור משטח שיוף (מחברים נייר שיוף באקדח סיכות לפלטת עץ גדולה ועליה משייפים). התוצרים יכולים לשמש למשחק, אפשר להדביק על חתיכות העץ מגנטים וליצור משחק על לוח מגנטי ועוד.
- נדביק חתיכות עץ זו לזו בדבק פלסטיק. כל ילדה תתכן מה היא רוצה לבנות מ-3-4 חתיכות עץ לבחירתה, תשייף ותדביק אותן.
- חיבור בעזרת מסמרים: לומדים להדק חתיכה לשולחן בעזרת הקלמרה בכדי שלא תזוז. לומדים לאחוז נכון את הפטיש (לילדים יש נטייה להחזיק קרוב לראש הפטיש. אפשר לסמן להם במדבקה או סרט את המקום הנכון באמצע הידית), כדי להחזיק את המסמר ולמנוע פגיעה באצבעות אפשר להיעזר באטב.

בנגרייה אפשר ליצור החל מדברים פשוטים כמו קוביות משחק, חפץ שימושי כמו מדף לגן או כיסא לבובה, ועד לתכנן עבודה אישית - למשל מתלה לתכשיטים של אמא, או עבודה קבוצתית. מכאן כל גוננת יכולה לקדם פרויקט רצונה ובהתאם למה שהילדים מעלים.

בין שלל מוקדי המלאכות בגן הילדים, לפינת הנגרות והעץ יש מקום של כבוד. מדובר במלאכה מסורתית ועתיקת יומין, המאפשרת לילד התנסות חווייתית תוך מתן מקום לביטוי עצמי, ליצירתיות וגם לסיפוק שיש בבניית תוצר מרשים.

"הילדים כיום לא חשופים לקשר שבין מוצר מסוים לעבודה הנדרשת כדי לייצר אותו", אומרת מיכל לוי פרץ, מנחה לגוננות ברשת הירוקה. "מבחינתם יש מסביב הכל ובשפע, זמין ונגיש ללא מאמץ. כתוצאה מזה קיים אצלם בלבול בהבנת המציאות. העבודה עם העץ בנגרייה, כמו בכל מלאכות היד, מאפשרת לילדים להבין את הקשר שבין חומר הגלם, התהליך והתוצר. יש כאן תהליך של זיהוי צורך, תכנון, הוצאה אל הפועל ושימוש. לאורך התהליך אנחנו עוסקים בהעלאת שאלות ובפתרון בעיות".

"בנגרייה הילדים רוכשים מיומנויות עבודה עם כלי עבודה אמיתיים כמו פטיש ומקדחה. הם מרגישים שסומכים עליהם, וזה מחזק את תחושת המסוגלות והביטחון העצמי שלהם. הילדים נהנים מעצם היצירה עצמה ולא מחפשים את השלמות בתוצר הסופי ולבסוף, העבודה עם העץ מעוררת חשיבה ושיחה על הסביבה, על העצים שהם חומרי הגלם שלנו, ואיך נשמור עליהם".

עבודת הנגרות גם מקדמת יכולות כמו תיאום עין יד, תפיסה מרחבית גיאומטרית, מוטוריקה עדינה, שילוב שתי ידיים וחציית קו אמצע, דחיית סיפוקים, פורקן של אגרסיות וסבלנות. העבודה בנגרייה יכולה להיות אישית או קבוצתית תוך שיתוף פעולה, ובעיקר מאוד מאוד מהנה.

מה צריך?

1. עצים: רוב הנגרות ישמחו לתת לכם חתיכות עץ ושאריות. חשוב לבחור בעץ טבעי מלא (לא סנדוויץ', MDF או עץ מחוטא בגוון ירקרק שמלא בחומרים רעילים). כדאי שהחתיכות יהיו בגדלים שונים. כשמביאים שאריות מנגריות זו הזדמנות לדבר עם הילדים על השימוש החוזר בחומרים, כי מה שהיה "פסולת" בנגרייה הוא בעצם חומר נהדר שבבילנו בגן.